

одељке Св. Отаца о проповедању речи Божије (стр. 143–164) и други везан за вежбу из омилијике (стр. 168–172). При излагању омилијике проф. Фундулиса занима исправно обликовање самог узносиоца речи Господње: са једне стране је потребно богословско обликовање (стр. 34), потом је потребно да тачно зна коме се обраћа (стр. 96–98). Проф. Фундулис у књизи обрађује практичне проблеме: питање шта и како рећи (стр. 61–71), дајући савет шта треба избегавати у омилији (стр. 71–74 и стр. 76–78). Поред тога аутор указује на исправно састављање проповеди наводећи примере (стр. 113–116 и 167–172). Приликом излагања савета садашњим и будућим проповедницима, проф. Фундулис тежи да усмери проповедника на конкретну реалност, на шта најбоље указују

следеће речи: „Начини произношења и интересовања различити су у сваком времену, сваком узрасту и свакој прилици. Почетник, учитељ истинске вере, треба сваки пут да потражи ове додирне тачке, осавременујући и произносећи реч Божију на прикладан начин и у одговарајућим приликама“ (стр. 52).

Засигурно пред собом имамо један користан и савремени уџбеник, који ће бити од помоћи приликом креирања нових беседника, али и свакоме који жели да унапреди своју беседу. Јер су за успешно функционисање једне литургијске заједнице одувек били потребни благољепије богослужења и умилно изношење речи Божије.

Славиша Костић

James L. Crenshaw: *Old Testament Wisdom: An Introduction*

3rd edition, Westminster John Knox Press 2010.

308 стр. ; 22 cm

ISBN: 9780664234591

Када један теолошки приручник за студенте доживи треће издање, то значи да се он по нечему издваја и да га нешто чини специфичним читалачкој публици. Засигурно заслуга припада ерудицији аутора, његовом приступу егзистенцијалним темама и зналачком приближавању проблематике везане за канонске списе Старог Завета класичном читаоцу.

Џејмс Криншоу спада у светски признате стручњаке за Стари Завет, убрајајући се тиме у водеће светске ауторитете за мудросну књижевност. Био је професор Старог Завета на Универзитету Дјук и гостујући професор на Понтификалном библијском институту

у Риму (2006–2007). Аутор је бројних књига које су се бавиле тематиком Старог Завета: *The Psalms: An Introduction*; *Ecclesiastes: A Commentary*; *Joel (Anchor Yale Bible Commentaries)*; *Reading Job: A Literary and Theological Commentary...*

Књига је тематски подељена на неколико делова: у првом делу, аутор покушава да да основне смернице, одреди мудросно предање правећи паралелу са мудросном књижевношћу Египта и Месопотамије, као и да дефинише мудросну књижевност (стр. 1–61). У другом делу књиге се бави књигама које се убрајају у мудросну књижевност: *Причама Соломоновим* (стр. 61–96), *Јовом*

(стр. 97–126), *Књигом Пројоведниковом* (стр. 127–155), *Сирахом* (стр. 155–180) и *Премудросијима Соломоновим* и *Псалмима* (стр. 181–206). У трећем делу књиге аутор одређује опсег богопознања у мудросној књижевности, као и приступ старозаветних писаца тематици Бога и спасења (стр. 207–228), наслеђу старозаветне мудросне књижевности (стр. 229–250), али обрађује и египатску и месопотамску мудросну књижевност (стр. 251–272). На крају дела Криншоу нуди богату биографију увода и коментара за сваку књигу мудросне књижевности Старог Завета, остављајући знатижељном читаоцу довољан апарат за настављање изучавања бисера светске мудрости.

Новина у трећем издању је та што је аутор покушао да приближи, преко

потпоглавља, како је мудрац сматрао да се стиче божанска мудрост као и зашто је откровењска мудрост морала ући у канон мудросне књижевности, затим даје ново поглавље о мудросној књижевности у Кумрану, као и представке на који начин у Исусовом учењу налазимо обрисе етичких смерница из *Књије о Јову* и *Књије Пројоведникове* (стр. iii).

Поред тога што је ова књига доживела велики успех у теолошким круговима, дајући одговоре на питање самог настанка мудросне књижевности, као и на егзистенцијалне теме Старог Завета, она је корисно штиво свима онима који желе сазнати нешто више и стећи правилни увид у мудрост *Књије* над *Књијама*.

Славиша Косић

Bishop Maxim Vasiljevic: *History, Truth, Holiness – Studies in Theological Ontology and Epistemology*

Edited by Daniel Mackay

Alhambra, Calif. : Sebastian Press 2011.

(Contemporary Christian thought series; # 10)

xxii + 247 стр.; 23 см.

ISBN: 978-1-936773-01-5

Епископ западноамерички Максим Васиљевић спада у млађе богослове који засигурно имају оригиналан приступ савременим темама, притом остајући верни православном предању. Један од његових значајних доприноса модерног сведочења православља представља и његов зборник радова на енглеском језику *History, Truth, Holiness*, у коме су уприличени чланци објављивани у Богословљу и Видослову, али и његова предавања са међународних конференција.

Сам труд који је аутор уложио да би своје радове објавио на водећем свет-

ском језику је вредан помена. Оно што је од особите важности су рецензије ове књиге од таквих богослова попут: о. Џона Брека, о. Џона Макгакина, о. Џона Бера, Христа Јанараса... Оно што је потребно јесте приопштавање савремене српске теолошке мисли ширем аудиторијуму.

Књига обрађује неколико сфера; агиологију, гносеологију, биоетику, литургичко богословље, догматику, иконологију. Радови „Светост и другачијост“ и „Етос светости“ (стр. 1–21 и стр. 53–67) указују на хришћански концепт светости; преко библијског поимања